

Mysterie en mystiek in Zuid-Amerika

VAN ALLE BIJZONDERE BESTEMMINGEN IN ZUID-AMERIKA SCOREN PERU EN PAASEILAND VANOUDS HOOG BIJ LIEFHEBBERS VAN MYSTERIE EN MYSTIEK. BEIDE PLAATSEN BEWIJZEN DAT JE IETS NIET PER SE HOEFT TE BEGRIJPEN OM ER VAN TE KUNNEN GENIETEN.

TEKST Hans Bouman

De Lijnen van Nazca behoren tot de meest fascinerende fenomenen van Peru. In een gebied van vijfhonderd vierkante kilometer zijn in de steenachtige pampabodem grote geometrische figuren en tientallen afbeeldingen van dieren 'geploegd'. Ze zijn vaak tientallen, soms honderden meters groot.

De figuren dateren uit de 3e tot 6e eeuw en het meest opmerkelijke eraan is dat ze alleen vanuit de lucht herkenbaar zijn. Mythen willen dat ze het werk zijn van reuzen. De eigenzinnige Zwitser Erich von Däniken stelde in zijn boek *Waren de goden kosmonauten?* dat ze een luchthaven voor ruimteschepen vormden.

Gigantische kalender

Ik bevind me in het informatiecentrum vlak bij de lijnen. Hier wordt met geen woord over Von Dänikens theorieën gesproken. De Zwitser wordt in wetenschappelijke kring niet erg serieus genomen. Veel meer aanzien geniet Maria Reiche, de Duitse wiskundige en archeologe die hier van 1946 tot haar dood in 1998 intensief onderzoek verrichtte. Zij was ervan overtuigd dat de lijnen een astronomische kalender vormden.

Samen met twee andere enthousiastelingen meld ik mij aan voor een vliegexcursie boven het gebied. 'We zullen ongeveer vijftien van de vele tientallen tekeningen bekijken', vertelt de piloot. Voortdurend rondjes draaiend zien we de ene wonderlijke dierenafbeelding na de andere.

Dan komen we bij een mensfiguur, die door Maria Reiche de 'uil-man' werd genoemd. De inwoners van Nazca spreken van 'de astronaut'. Terwijl ik langzaam misselijk word van het voortdurende gedraai en de plotselinge wind-

Reizigerfoto van Mike Coppieters

stoten, ontsteekt mijn buurman in enthousiasme. 'Inderdaad, een astronaut! Von Däniken had toch gelijk!'

Koloniale witte stad

Twee dagen later arriveer ik in Arequipa. De lucht is helder en blauw, de stad zelf licht wit op in de felle zon. Het valt niet moeilijk te begrijpen waaraan Arequipa zijn bijnaam 'de Witte Stad' dankt. De talrijke fraaie koloniale gebouwen zijn opgetrokken uit een vulkanische steensoort die *sillar* heet.

Arequipa is een juweel in de kroon van de Spaanse kolonisatie. Dat betekent dat het er wemelt van de kerken en kloosters. Hoogtepunt daarvan is het Santa Catalina-klooster. Vier eeuwen afzondering van de buitenwereld hebben het tot een soort tijdmachine gemaakt.

Waar Arequipa zelf zilverwit is, overheersen in het kloostercomplex pasteltinten: zachtblauw, roestrood, okergeel... Hier en daar zorgen boompjes voor groentinten. Daarboven zorgt het azuur van een wolkenloze hemel voor een schitterend contrast.

Machu Picchu is nog mooier dan het op de foto's lijkt.

Drijvende eilanden

Westwaarts reis ik via Puno naar het befaamde Titicaca-meer. Een van de meest fascinerende aspecten ervan zijn de zogeheten Uros-eilanden, ook wel Islas Flotantes genoemd, 'Drijvende Eilanden'. Eeuwen geleden begonnen de Uros-indianen uit het riet dat in deze omgeving welig groeit een soort gigantische matten te vlechten, die op het water bleven drijven.

Aan de oever van het meer gaan we aan boord van een smalle, gemotoriseerde kano. We varen door een geul die in het dikke waterriet is gehakt. De *capitana* staat met een lange stok voorop. Sneller dan tien kilometer per uur gaat de boot niet.

Vier eeuwen afzondering hebben het klooster tot een soort **tijdmachine** gemaakt.

'De eilandbewoners hebben het niet gemakkelijk', vertelt de *capitana*. 'Het is moeilijk voor ze om aan voedsel te komen. In de winter hebben ze het wat beter, want dan komen er toeristen naar de eilanden, maar 's zomers valt het niet mee.'

Wanneer we aan 'land' gaan, stormen

er onmiddellijk kinderen op ons af. 'Pansito, señor!' 'Propina!' 'Paga, por favor!' Op advies van de *capitana* koop ik een brood, en deel de sneden uit aan de kinderen, die ze uit mijn handen grissen of het gebakjes zijn.

De Heilige Valle

In de dagen die volgen reis ik met de trein van Puno naar Cuzco, dwars door de Andes, met een top van ruim 4300 meter als letterlijk hoogtepunt. Cuzco is de oude hoofdstad van het Inca-rijk.

Ongeveer vijftien kilometer ten noorden ervan ligt Urubamba, oftewel de Heilige Valle. Het is een vruchtbaar gebied, waar de Inca's tarwe, aardappelen,

Reizigersfoto van Angelique Melkert

Reizigersfoto van Dineke Verlinden

DE 877 RAADSELS VAN PAASEILAND

Die beelden! Jacob Roggeveen en de zijnen moeten hebben staan trillen op hun benen toen ze in 1722 als eerste zeelui aan land gingen op Paaseiland, een vlekje in de Stille Oceaan, ongeveer even groot als Texel. Het was Eerste Paasdag. Een naam voor het eiland was dus snel gevonden, al noemden (en noemen) de eilandbewoners hun woonplaats Rapa Nui. Waar kwamen die bewoners trouwens vandaan? Het eiland, dat tegenwoordig

staatkundig bij Chili hoort, is zo ongeveer het meest afgelegen ter wereld. Voor de herkomst van de bevolking én van de gigantische stenen *moai* die het eiland beroemd maakten, zijn alle mogelijke verklaringen verzonnen. Wie er rondloopt moet moeite doen niet het meest vergezochte verhaal het aannemelijkst te vinden. Dat wil dat de beelden zijn gebouwd door buitenaardse bezoekers en dat de Paaseilanders (er wonen vandaag ongeveer 3800 mensen op het eiland) hun nakomelingen zijn. Zwijgend, eerbiedig, bijna met ingehouden adem wandel ik langs Ahu Tongariki, waar vijftien beelden keurig op een rij staan. Ik beschouw mijzelf als een tamelijk nuchter persoon, maar ik kan moeilijk heen om de onmiskenbare spirituele uitstraling van de *moai*. Hier kun je alleen met het hart kloppend in je keel naar kijken.

'De in totaal 877 beelden vormen evenzovele raadsels', vertelt een gids me. 'We weten dat ze tientallen tonnen zwaar zijn en werden vervaardigd uit vulkanisch gesteente, afkomstig van de Ranu Raraku-vulkaan in het oosten van het eiland. Op de een of andere manier zijn ze naar de kust getransporteerd, waar ze met het gezicht landinwaarts werden neergezet.' Naar het precieze hoe en waarom blijft het gissen. De meest geaccepteerde theorie wil dat de beelden familieleden voorstellen van hen die ze hebben vervaardigd. Nog altijd kent Paaseiland een sterke voorouderverering. Als ik na een dag verbijsterd zwerven over het eiland mijn hotel opzoek en aan de bar een biertje drink, realiseer ik me dat Paaseiland de perfecte belichaming vormt van de raadsels, contrasten en tegenstrijdigheden van onze wereld.

bataten en bonen verbouwen.

De vergezichten in de valleij zijn vaak verbluffend mooi. Geelgroene velden, knalblauwe meertjes, eucalyptusbomen en altijd in de verte de machtige bergen van de Andes met hun besneeuwde toppen. Door de grote hoogte, ongeveer drieduizend meter, is de lucht buitengewoon helder en het licht keihard. Dat maakt de Heilige Valle tot een fabelachtig palet van primaire kleuren.

Indrukwekkende uitzichten

De volgende ochtend om zes uur vertrekt de trein naar Machu Picchu. Het eerste deel van de reis gaat steil omhoog. Als we de helling hebben overwonnen, begint het langzaam licht te worden. We rijden door landbouwgebied, vervolgens door een nauwe kloof, waarna indrukwekkende uitzichten opdoemen: machtige bergen, zoals de 5750 meter hoge Veronica, en diepe ravijnen, waarin het water van de Río Urubamba stroomt.

Meerdere keren passeren we kampeerplekken van *backpackers* die de Inca Trail lopen, of een van de alternatieve trekkingroutes door het gebied: de Salkantay Trail en de Urubamba Trail. De Inca Trail

is de zwaarste van de drie en bedwingers ervan verdienen alle respect. De route is weliswaar maar zo'n 33 kilometer lang, maar de hoogteverschillen die je moet overbruggen liegen er niet om. De tocht duurt vier dagen en op water na moet je alles wat je nodig hebt zelf meenemen, want proviandwinkeltjes zul je onderweg tevergeefs zoeken. Maar elke trekker die ik tijdens mijn verblijf in Peru tegenkom, bevestigt dat de onderneming meer dan de moeite waard is.

Verbluffend Machu Picchu

Na vier uur treinen arriveren we bij station Aguas Calientes. Van daar vervolg je de reis per bus of te voet. En dan... Machu Picchu is inderdaad zo mooi als het op de foto's lijkt, of eigenlijk nog mooier. De zon heeft de nevel inmiddels verdreven, en voor mij ligt in al zijn glorie de bestbewaarde Inca-stad, met op de achtergrond de ongenaakbare Huanya Picchu, de 'Jonge Berg'.

Archeologen kunnen alleen maar raden naar de betekenis van Machu Picchu. De plek bewijst nog eens dat je iets niet per se hoeft te begrijpen om het prachtig te kunnen vinden. ✨

GROEPS REIZEN

PERU COMPLEET

21 DAGEN VANAF

€ 2299

VERLENGING PAASEILAND
6 DAGEN VANAF

€ 999

ONTDEK ZELF:

- ✓ De Ballestas-eilanden, waar je pinguïns, zeeleeuwen en soms walvissen ziet!
- ✓ De mysterieuze Nazca-lijnen.
- ✓ Arequipa, een van de mooiste koloniale steden van Zuid-Amerika.
- ✓ De machtige Colca Canyon, waar je door indianendorpen wandelt en condors ziet overvliegen.
- ✓ Het Titicaca-meer, waar je overnacht bij Aymará-indianen.
- ✓ Machu Picchu, de Heilige Valle of Peru's oorspronkelijke Amazone-woud.
- ✓ Het mystieke Paaseiland met zijn betoverende *moai*-beelden.

KIJK OP WWW.BAOBAB.NL/PERU